

λιος ἀντὶ ἐνωτίου εἰς τὸ οὐς θεωρεῖται ὡς σύμβολον δουλείας, αἱ δὲ φράσεις «ἔχει τρυπημένον τὸ οὐς» ἢ «ἔχει δακτυλίδιον εἰς τὸ οὐς», σημαίνουν τὸν δούλον.

Τὴν δουλικὴν θέσιν τῆς γυναικὸς ἀπέναντι τοῦ ἀνδρὸς ἐμφαίνουν καὶ πολλὰ ἄλλα ἀρχαῖα σύμβολα ἐν τῇ τελετῇ τοῦ γάμου, ὧν τινὰ διετήρησε καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς λαός. Περὶ τούτων ἴσως ἀργότερον ποιήσωμεν ἐκτενῆ λόγον.

Ἐν Μονάχῳ.

N. Γ. Π.

ΚΑΙ-ΤΑ-ΛΟΙΠΑ

Ὅτε ὁ φίλος τοῦ Μακίηνα καὶ τοῦ Φαλερίνου οἶνον Ὀράτιος συνεβούλευε τὸ ἐν ὀλίγοις πολλὰ, multa in parva, δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ προῖδῃ πόσον μίαν ἡμέραν τὸ μικροσκοπικὸν etc. (et cætera, cætera, ceterumque, κτλ., καὶ-τὰ-λοιπὰ, καὶ τὰ ἄλλα, ἢ ἀκριβέστερον καὶ τὰ ἕτερα ἢ χεῖτερα) ἤθελεν ἐκπληρώσει τὸ σοφὸν αὐτοῦ παραγγέλμα. Δὲν ὑπάρχει λέξις ἐν τῇ γλώσσῃ λέγουσα τόσα πολλὰ καὶ μεγάλα ὥσα τὸ σμικρότατον κτλ. Καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ τίποτε τῶν γυναικῶν ὀφείλει νὰ κλίνη γόνυ ἀπέναντι τοῦ κτλ. Ἡ πολῦτιμος αὕτη λέξις ἔχει ἀριστοκρατικωτάτην τὴν καταγωγὴν ἢ γενεολογίαν τῆς ἀναβαίνει μέχρις Οὐργιλίου καὶ Κικέρωνος. Ἀλλ' ἐν τῷ μεσαιωνικῷ κατακλυσμῷ κἄπως καὶ αὕτη ἐξέπεσε τῆς ἀρχαίας δόξης καὶ ἐγένετο τὸ ἄρτυμα τῆς φιλολογίας τῶν συμβολαιογράφων ἢ νοταρίων, ὡς ἐκάλουν ἄλλοτε αὐτοὺς, πρὶν ἢ νεωτέρα εὐφυῖα ἐρεῦρη τὸ ὀλιγοσύλλαβον ὄνομα συμβολαιογράφος. Ἀνθρώποι φρόνιμοι καὶ θετικοὶ οἱ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης labullarii ἤξευραν ὅτι τὰ πολλὰ τὰ λόγια εἶναι φτώχεια, κατὰ τὸ δημῶδες, καὶ δι' ἐνὸς ἀπλουστάτου et cætera ἀντικαθίστων ἐν τοῖς ἐγγράφοις τὰς σχοινωτέας ἀναπτύξεις τῶν σημερινῶν συμβολαιογράφων, οἵτινες εἰς τὰ προικοσύμφωνα καὶ αὐτοὺς ἔτι τοὺς τεταρτέρες καὶ τερεκέδες δὲν ἀπαξιοῦσι νὰ καταγράψωσιν. Οὕτως ἐκεῖνοι, τὴν μακρολογίαν ἀποφεύγοντες, ἔλεγον λακωνικῶς: Promittentes et cætera.... Obligantes et cætera.... Renuntiantes et cætera.... ἀφίνοντες τὴν ἐξήγησιν τοῦ et cætera εἰς τὴν συνείδησιν τῶν συμβαλλομένων μερῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ μεταξὺ χρήσεως καὶ καταχρήσεως δὲν ὑπάρχει εἰμὴ μόνῃ ἢ πρόθεσις, τὰ συμβολαιογραφικὰ ἐδέσματα εἶχον καταντῆσαι τόσῳ ἀλμυρᾷ, ὥστε πᾶν ἐν αὐτοῖς ἄρτυμα αὐστηρῶς ἀπηγορεύθη ἢ δὲ γαλλικῇ σοφίᾳ διήγωνις τοῦ ἀρτύματος τὴν μνήμην διὰ τῆς ἐξῆς παροιμίας: «Dieu nous garde des quiproquos d'apothicaire et des et cætera de notaire.» Ἦτοι: «Νὰ μᾶς φυλάττῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ φάρμακοποιοῦ τὰ λάθη καὶ ἀπὸ τοῦ συμβολαιογράφου τὰ κτλ.» Ἐξωσθέν ἐκ

τῶν συμβολαιογραφικῶν γραφείων τὸ ταλαίπωρον κτλ. ἔκρουσε τὰς θύρας τῶν ἀριστοκρατικῶν μεγάρων, ἐνθα παρ' ἐλπίδα εὐμενεστάτης ἐτυχεν ὑποδοχῆς. Οἱ μεγάλοι οὐ μόνον περιποιήθησαν τὸ ὄρφανόν μετὰ πατρικῆς τῶντι στοργῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ υἱοθέτησαν, δώσαντες αὐτῷ ἐν τῇ ἐπιστολογραφίᾳ θέσιν ἐπίζηλον. Ἐκ τοῦ δόκτορος ἢ διδάκτορος μέχρι τοῦ ἱππότη (καὶ ἡ Ἐλ-λάς εὐτυχῶς ἀναδεικνύει συχνάκις τοιοῦτους), ἐκ τοῦ ἱππότη μέχρι τοῦ πρίγκιπος πάσας ταύτας τὰς βαθμίδας τῆς κοινωνικῆς κλίμακος δύναται ἐν ἀπλοῦν κτλ. νὰ υποδεικνύῃ καὶ ὑπαίνιτταται ὥστε ὁ καλῆς ἀγωγῆς ἄνθρωπος ὀφείλει αὐτῷ θν σεβασμὸν φέρεи καὶ εἰς προσωποδοφῶρον, ἀγωνῶν ὅποιον ἄτομον ὑπὸ τὸ προσωπεῖον κρύπτεται. Ἐν γένει τὸ κτλ. εἶναι πρὸς τοὺς τίτλους ὅ,τι πρὸς τὸν ἔμπορον ἢ πίστις. Ἡ πίστις εἶναι ἡ σικὴ τῶν κεφαλαίων, ὡς καὶ τὸ κτλ. εἶναι ἡ σικὴ τῶν τίτλων. Πρέπει ὁ ἔμπορος νὰ ἔχῃ κεφάλαια ἢ ἀποκτήσῃ πίστιν ὀφείλει ὡσαύτως νὰ ἔχῃ τίτλους ὁ θέλων τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διὰ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κτλ. νὰ συνοδεύῃ. Ὅπως δὲ πᾶν σῶμα μεγαθύνει τὴν ἐξ αὐτοῦ ἐκπεμπομένην σικάν, οὕτω καὶ ἡ πίστις εἶναι πάντοτε ἀνωτέρα τῶν πραγματικῶν τοῦ ἐμπορίου κεφαλαίων. Αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἢ τοῖς ἐγγράφοις τῶν τρανῶν τὰ παρακολουθοῦντα τοὺς τίτλους κτλ. ἀνοίγουσι τῷ ἀναγινώσκοντι εὐρύτατον ὀρίζοντα ὑποθέσεων περὶ τῆς ἐπιστημότητος, ἐκλαμπρότητος, ἐξοχότητος καὶ διασημότητος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκειμένου. Ἀλλ' ὡς ὑπάρχουσιν ἔμποροι ἄνευ κεφαλαίων διὰ μόνου τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης ἐμπορευόμενοι, οὕτως ὑπάρχουσι καὶ τιτλοφόροι μόνον τίτλον ἔχοντες τὸ ξηρὸν κτλ. Ἀνήκουσι δὲ οὗτοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν πολιτείαν τῶν γραμμάτων, ἐπὶ τίτλοις ἐπιστημονικοῖς σεμνυνόμενοι καὶ εἰσὶ συγγραφεῖς πονημάτων, μέλη ἀκαδημιῶν, ἱππῶται ταγματῶν διαφόρων κτλ., κτλ., κτλ., ἀλλὰ, λίαν μετρίοφρονες τυγχάνοντες, κρύπτουσι πάντοτε τὸ ὄνομά των ὑπὸ τρεῖς ἀστερίσκους ἢ ἀλφραβητικὸν τι στοιχεῖον. Ἀλλὰ τί πρὸς τοῦτο; ἢ ἀναίσχυντία ἀγυρτῶν τινων δὲν δύναται νὰ μαράνη τὰς δάφνας τοῦ κτλ., καθὼς τοῦ δηληλάτου τὰ ῥαβδίσματα οὐδαμῶς προστριβουσιν ὕβριν εἰς τὸ κλέος τοῦ ὄνου ἀμφοτέρων τὴν δόξαν καθιέρωσε τὸ ἐν πολέμοις βέυσαν αἶμα.

Ἀνοίξωμεν τὸ βιβλίον τῆς ἱστορίας ἵνα πεισθῶσιν οἱ δύσπιστοι. «Συνέβη δὲ ἐν ἔτει ἀπὸ Σωτῆρος 1286, λέγει ὁ Χόμπς, νὰ ἀρπάσωσιν οἱ πειραταὶ ἀπὸ τῆς χώρας τοῦ κ. Βερθολομαίου Γαίττη ὄνον ὀχευτὴν ἐκ τῶν ὠραιότερων, καὶ φέροντα τὰ σημεῖα τοῦ ἰδιοκτήτου, καὶ νὰ τὸν μεταβιβάσωσιν εἰς Νάξον ὅπου τὸν ἐπώλησαν τῷ κυρίῳ Γουλιέλμῳ Σανούδῳ, υἱῷ τοῦ κυρίου Μάρκου, δουλοῦ τῆς Νάξου καὶ Ἀνδρου. Ὁ κύριος

ρολογατίας ἐξηγριώθη ἐπὶ τοσοῦτον διὰ τὴν τῷ προσγινομένην ὕβριν, ὥστε ὀπλίσας τὰ πλοῖα καὶ ἂν εἶχεν, ἀπῆλθε μὲ ἐχθρικοὺς σκοποὺς ἐκπολιόρκησιν τοῦ φρουρίου ἐπὶ τῆς νήσου ὅρου· διηύθυνε δὲ τὰς πολιορκητικὰς μηχανὰς καὶ προσῆγεν αὐτὰς κατὰ τῆς ἀκροπόλεως, ὥστε παρ' ὀλίγον ἐκυρίευν αὐτήν.» Εὐτυχῶς ὡς διὰ τοὺς κατοίκους τῆς Σύρου πλοῖα τῷ συνοῦδι φιλικὰ ἐκείθεν διερχόμενα ἔλυσαν τὴν πολιορκίαν, καὶ οἱ περὶ ὄνου ἐρίζοντες Βαρθολομαῖος Γαΐζης καὶ Μάρκος Σκνοῦδος μεταβάντες Ἐβριπον συνεβιάσθησαν τῇ μεσολαβήσει τῶν ἐκτὶ κρατούντων Ἑνετῶν, μεταμελόμενοι θαίτως ὅτι ἐδαπάνησαν ἀμφοτέρω τὰ μέρη ὑπὲρ ἄς 30,000 θάρακων σολδίων χάριν ἑνὸς ὄνου. Τοῦ κυρίου Βαρθολομαίου δὲν πρέπει νὰ ᾔκηθεθαίως ὁ μόνος ὄνος ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου ἐπολέμησαν ἄνθρωποι καὶ ἐδαπανήσαν χρήματα. Πόλεμος ἐπίσης, καὶ καταστρεπτικὸς μάλιτα, ἡγήθη, κατὰ τὸ 1655, μεταξὺ Σουηδίας καὶ Πολωνίας, τὴν φορὰν ταύτην ὅμως οὐχὶ ἐνεκα ζώου, τοῦλάχιστον τετραπόδου, ἀλλὰ διότι βασιλεὺς Ἰωάννης Καξιμίρος, γράφων πρὸς τὴν περιβολήν τῆς Σουηδίας Χρηστίναν καὶ ἀπαριθμῶν τοὺς τίτλους τῆς, παρέλειπεν ἓν κτ.λ. Ὁ ἀπλοῦχος Καξιμίρος εἶχε θέσει μόνον δύο ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς, οἱ δὲ Σουηδοὶ τῷ ἀφῆρπαν τὸ τρίτον διὰ τῆς λόγχης.

ΕΡΗΝΑΙΟΣ ΑΣΠΙΟΣ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη.

Ἡ λέξις *διαθήκη* ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἑβραϊκὴν *berith* καὶ τὴν λατινικὴν *testamentum* ἢ ἑπώνυμία ἐν τῇ παλαιᾷ καὶ καινῇ διαθήκῃ δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ἐπὶ τῆς κοινῶς παραδεδεγμένης σημασίας, καθ' ἣν δηλοῦ τὴν τελευταίαν ἀνθρώπου τινὸς διάταξιν, ἐκτελεσθησομένην μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἀλλὰ καθόλου ἀντὶ τῆς ἐπαγγελίας, συνθήκης, ἣν ὁ Θεὸς ἐποίησε μετὰ τῶν ἀνθρώπων. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς συνθήκης λαμβάνεται ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς θύραθεν συγγραφεύσιν, ὡς ἐσημείωσεν ὁ Ἰερώνυμος. Κατὰ ταύτην λοιπὸν τὴν ἔννοιαν *Διαθήκη* σημαίνει τὴν πάνδημον διακήρυξιν τῆς τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους θελήσεως περὶ τῶν δεδομένων αὐτοῖς νόμων, ἐντολῶν καὶ ἐπαγγελιῶν αὐτοῦ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

*. Θέλεις νὰ ᾔσαι εὐτυχὴς ἐπὶ μίαν ἡμέραν; Φέρεσον νέον ἔνδυμα. — Ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα; Σφάζε χοῖρον καὶ εὐχαρίστη. — Ἐπὶ ἓνα μῆνα; Κέρδισον μίαν δίκην. — Ἐπὶ ἓν ἔτος; Νυμφεύθη. — Καθ' ὅλον σου τὸν βίον; Ἐσο τίμιος ἄνθρωπος. (Γαλλικὴ παροιμία).

*. Ἡ καρδία τοῦ ἄφρονος εἶνε εἰς τὴν γλῶσσαν του, ἡ γλῶσσα τοῦ φρονίμου εἶνε εἰς τὴν καρδίαν του. (Ἀραβικὴ παροιμία).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Φρικῶδες συμβάν.

Τὸ ἐξῆς φρικῶδες συμβάν, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκω εἰς τὸν *Parasoon*, ἐγένετο εἰς ἀπόστασιν μικρὰν ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ βρίκιον *Μακδόναλδ* ἀποπλεύσας ἐκ Βοστώνης ἀπῆλτησε σχεδὸν μόλις ἐπιπλεύσας τοῦ ὕδατος, ἐφ' ἧς ἦσαν δύο ἄνθρωποι, ὧν ὁ ἕτερος ἀπεβίωσε μετὰ τινὰς ὥρας. Ὁ ἐπιζήσας διηγῆθη τὰ ἐξῆς: Ἡ σχεδία ἀπετελεῖτο ἐκ λειψάνων τοῦ ἀγγλικοῦ πλοίου *Μαρίμ*, ὅπερ ἐκ Γεωργίας ἔπλεεν εἰς Βελφῶρ μὲ πλήρωμα δεκατεσσάρων ἀνδρῶν. Εἰς τὸ πλοῖον, ἄγνωστον πῶς, ἠνεῶχθη ὀπῇ, δι' ἧς εἰσώρμησε τὸ ὕδωρ καταπλημυρῆσαν τὰ πάντα. Αἱ τροφαὶ ἀπώλοντο, ἀλλὰ τὸ πλοῖον δὲν ἐδυθίσθη, ἀλλ' ἔκλινεν εἰς τὰ πλάγια κατ' ἀρχάς, καὶ ἀφοῦ οἱ ἱστοὶ ἐθαύσθησαν ἔλαβε τὴν ὀριζοντίαν θέσιν. Οἱ δεκατέσσαρες ἄνδρες τοῦ πληρώματος εὐρέθησαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος χωρὶς τροφῆς καὶ ὕδατος. Ἡ πείνα ἐθέρριζε πάντας καὶ θαυμηθὲν ἀνὰ εἰς ὑπέκυπτεν εἰς τρομερὸν θάνατον· τότε οἱ σύντροφοί του τῷ ἤνοιγον τὸν καιμὸν, ἔπινον τὸ αἷμά του καὶ διενέμενον τὴν καρδίαν καὶ τὰ μυελὰ του, ἅτινα ἔτρωγον ὡμά, τὰ δὲ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος ἔρριπτον εἰς τὴν θάλασσαν. Πρὸ τριάκοντα δύο ἡμερῶν εἶχε συμβῆ τὸ δυστύχημα καὶ ἐκ τῶν δεκαεξὶ ναυτῶν ἀπέμειναν οἱ δύο περιωθέντες ὑπὸ τοῦ *Μακδόναλδ*, τραφέντες ἐπὶ τοσάυτας ἡμέρας, διὰ τοῦ κρέατος τῶν διαδοχικῶς ἀποθανόντων συντρόφων τῶν.

Γλωσσῶν χαρακτηρισμός.

Ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ πέμπτος, ὅστις ἦτο κάτοχος πολλῶν γλωσσῶν, ἐχαρακτήρισε τὰς κυριωτέρας εὐρωπαϊκὰς ὡς ἐξῆς: «Πρέπει νὰ ὀμιλῇ τις ἰσπανιστὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ, γαλλιστὶ μετὰ τοῦ φίλου του, ἰταλιστὶ μετὰ τῆς φίλης του, γερμανιστὶ πρὸς ἵππους καὶ ἀγγλιστὶ πρὸς πτηνὰ.» Ἐννοῶν ὅτι ἡ μὲν ἰσπανικὴ διακρίνεται διὰ τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτῆς, ἡ γαλλικὴ διὰ τὴν σαφήναιαν, ἡ ἰταλικὴ διὰ τὴν γλυκύτητα, ἡ γερμανικὴ διὰ τὸ τραχὺ αὐτῆς καὶ ἡ ἀγγλικὴ διὰ τὸ συριστικόν. Τὴν αὐτὴν ιδέαν ἐξέφρασε μὲ μικρὰν διαφορὰν καὶ τις ἱππότης ἐκ Καστιλλίας. «Ἐν τῷ ἐπιγεῖῳ παραδείσῳ, ἔλεγεν οὗτος, ὁ Θεὸς ὀμιλεῖ ἰσπανιστὶ, ὁ ἄνθρωπος γαλλιστὶ, ἡ γυνὴ ἰταλιστὶ καὶ ὁ ὄφις ἀγγλιστὶ.» Ἀγνωστον ἂν ὁ αὐτοκράτωρ ἐμιμήθη τοὺς λόγους τοῦ ἰσπανοῦ ἱππότης ἢ οὗτος τοὺς τοῦ αὐτοκράτορος· τὸ πιθανώτερον εἶνε ὅτι ἀμφοτέρω ἐκ κοι-